

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Cdo/30/2024                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 8321200474                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 30.04.2024                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Martin Vladík            |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2024:8321200474.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa Y. B., narodeného XX. S. XXXX, P., V. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Rastislavom Cestickým, Košice, Palackého 1, o obnovu konania, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21C/7/2021, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 7. novembra 2023 č. k. 13Co/44/2023-211, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 12. januára 2022, č. k. 21C/7/2021-129 odmietol podanie navrhovateľa doručené súdu 01. februára 2021 v spojení s podaním zo dňa 05. februára 2021 a v spojení s podaním zo dňa 10. februára 2021. Súd prvej inštancie aplikujúc § 129 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) konštatoval, že navrhovateľ aj napriek výzve nedoplnil svoje podanie v zmysle výzvy súdu a z podaní navrhovateľa nevyplýva, či sa jedná o žalobu alebo o niektorý z mimoriadnych opravných prostriedkov. Navrhovateľ v nich len uviedol, že je osobou so zdravotným postihnutím, že má problém s preberaním poštových zásielok a že predtým súd konal v rozpore so zásadami, ako sa má postupovať so zdravotne postihnutými osobami a tým boli porušené už aj pred tým súdom všetky jeho práva. Vzhľadom na uvedené, súd prvej inštancie uzavrel, že nemal inú možnosť, len jeho podania odmietnuť, pretože išlo o taký nedostatok podaní, ktoré neumožňujú súdu ďalej v konaní pokračovať.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) uznesením z 7. novembra 2023, č. k. 13Co/44/2023-211 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd v odôvodnení uviedol, že navrhovateľ doručil súdu nezrozumiteľné podania, z ktorých nebolo zrejmé, čoho sa domáha. Navrhovateľ v nich namietal spôsob doručovania mu súdnych zásielok a zároveň žiadal o zrušenie všetkých rozhodnutí v konaní, v ktorom bola žaloba podaná v roku 2017. Ďalej uviedol, že súd prvej inštancie uznesením č. k. 21C/7/2021-15 zo dňa 19. februára 2021 v zmysle ustanovenia § 129 CSP vyzval navrhovateľa, aby v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia uviedol, či sa jedná o žalobu alebo o mimoriadny opravný prostriedok a to dovolanie alebo obnovu konania. Zároveň súd prvej inštancie poučil navrhovateľa, že ak vo vyššie uvedenej lehote svoje podania nedoplní alebo neopraví,

určito alebo zrozumiteľne, súd podania odmietne. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď vzhľadom na nezrozumiteľnosť podania vyzval navrhovateľa na odstránenie nedostatkov podania, pričom navrhovateľa poučil akým spôsobom má podanie doplniť, a to pod následkom odmietnutia podania v prípade, že tak neurobí. Ďalej konštatoval, že podanie navrhovateľa doručeného súdu 01. februára 2021 v spojení s podaniami zo dňa 05. februára 2021 a 10. februára 2021 neobsahuje základné (skutkové) skutočnosti takej kvality, aby bolo možné dostatočne identifikovať, k čomu má podanie smerovať, aby mohol súd nepochybne posúdiť o čom (na akom základe) má konať a rozhodnúť. Navrhovateľ vady podania v súdom stanovenej lehote neodstránil, pričom súd ho na odstránenie vád vyzval, zároveň bol predvolaný na výsluch za účelom odstránenia vád, pričom pre nemožnosť doručiť mu súdne zásielky, tieto súd doručoval aj prostredníctvom PZ SR, keďže však navrhovateľ na adrese pre doručovanie nebol zastihnutý, toto mu nebolo doručené. Odvolací súd sa vyjadril aj k namietanému spôsobu doručovania listín súdom prvej inštancie a v tejto súvislosti poukázal na čl. 12 ods. 3 a čl. 13 ods. 1 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, ako aj § 16 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Odvolací súd nepovažoval námietku navrhovateľa týkajúcu sa spôsobu sprístupňovania a doručovania súdnych zásielok navrhovateľovi ako slabozrakému za dôvodnú, keďže nemal za preukázané, že by súd prvej inštancie doručoval zásielku v rozpore s právnou úpravou, Dohovorom, alebo odporúčaniami Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal navrhovateľ (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Namietal, že pri doručovaní zásielok súdu prvej inštancie, ale aj odvolacím súdom došlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorým bolo znemožnené navrhovateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľ mal za to, že pre formu komunikácie sa podľa čl. 21 Dohovoru uplatňuje do formátu zväčšená čiernotlač, nesúhlasí s poštovým doručovaním v obálke bez potlače v zväčšenej čiernotlači. Dovolateľ ďalej uviedol, že je síce pravdou, že súd prvej inštancie doručoval navrhovateľovi listiny a to uznesenie, ktorým súd navrhovateľa vyzval na odstránenie vád jeho podania, predvolanie na výsluch za účelom odstránenia vád podania, ako aj uznesenie o odmietnutí podaní v súlade s čl. 12 ods. 3, čl. 13 ods. 1 Dohovoru a § 16 ods. 4 zákona o slobode informácií, avšak poštové obálky už tieto náležitosti nespĺňali, najmä oznámenia o uložení zásielok, čo bolo dôvodom pre nedoručenie úradných zásielok navrhovateľovi. Dovolateľ uviedol, že mal záujem riadne a včas prebrať poštové zásielky. Takisto prejavoval záujem so súdom riadne komunikovať a neodmietol prevziať zásielku. Poštovým doručovateľom, ktorým je Slovenská pošta a.s. doručované zásielky do vlastných rúk však na povrchu obálky neboli vyhotovené vo formáte zväčšeného písma v súlade s výberom jeho formátu podľa čl. 21 Dohovoru, obsah bežnej obálky nie je vôbec spôsobilý prečítať vzhľadom na mimoriadne malý nečitateľný text hlboko pod medzu jeho zrakových spôsobilostí. Takisto nie je spôsobilý vôbec prečítať doklad o uložení zásielky vyhotovený v neprístupnom formáte s obsahom informácie na nich sa oboznámiť a už vôbec nie písaným textom poštovým doručovateľom s nesprávnou hrúbkou textu. Žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421

CSP.

7. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť (a zároveň dôvodnosť) dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva.

8. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto skúmal, či v konaní došlo k dovolateľom namietanej vade zmätočnosti.

9. Za nesprávny považoval dovolateľ postup súdu prvej inštancie, ale aj odvolacieho súdu spočívajúci v nesprávnom doručovaní listinných zásielok navrhovateľovi. V konkrétnostiach namietal, že hoci uznesenia aj predvolanie na výsluch boli vyhotovené v súlade s čl. 12 ods. 3, čl. 13 ods. 1 Dohovoru a § 16 ods. 4 zákona o slobode informácií, poštové obálky ani oznámenia o uložení poštovej zásielky tieto náležitosti nespĺňali.

10. Podľa čl. 12 ods. 3 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „Dohovor“), zmluvné strany prijímajú príslušné opatrenia, ktoré majú umožniť osobám so zdravotným postihnutím prístup k pomoci, ktorú môžu potrebovať pri uplatňovaní svojej spôsobilosti na právne úkony.

Podľa čl. 13 ods. 1 Dohovoru, zmluvné strany zabezpečia osobám so zdravotným postihnutím účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými, a to aj poskytnutím procesných a veku primeraných úprav s cieľom uľahčiť im účinné plnenie ich úlohy priamych a nepriamych účastníkov, vrátane úlohy svedkov, vo všetkých súdnych konaniach, a to aj vo fáze vyšetrovania a predbežného konania.

11. Podľa § 16 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov („zákon o slobode informácií“), za prístupnú formu sprístupnenia informácie žiadateľovi, ktorý je osobou nevidiacou alebo slabozrakou, sa podľa tohto zákona považuje informácia napísaná a) slepeckým (Braillovým) písmom alebo b) zväčšeným typom písma.

Podľa § 16 ods. 4 zákona o slobode informácií, slabozraká osoba je oprávnená požadovať sprístupnenie informácie prístupnou formou uvedenou v odseku 2 písm. b). Pri podaní žiadosti predloží kópiu preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím.

12. Podľa § 129 ods. 1 až 4 CSP, ak ide o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení podľa odseku 1 súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho treba doplniť alebo opraviť a poučí o možnosti podanie odmietnuť. Ak sa v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví, súd podanie odmietne; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať. Ak sa podanie opraví alebo doplní v celom rozsahu v súlade s výzvou podľa odseku 1 najneskôr do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o odmietnutí podania, o odvolaní proti tomuto uzneseniu môže rozhodnúť súd, ktorý ho vydal.

13. Dovolací súd z obsahu predloženého spisu zistil, že súd prvej inštancie doručoval navrhovateľovi uznesenie zo dňa 19. februára 2021, č. k. 21C/7/2021-15 prostredníctvom doručujúceho orgánu, v obálke vyhotovenej typom písma Arial, veľkosť písma 16 (č. l. 129 spisu). Zásielka bola doručovaná dňa 05. marca 2021, opakované doručovanie sa uskutočnilo dňa 08. marca 2021, kedy došlo aj k uloženiu zásielky. Predmetná zásielka nebola prevzatá v odbernej lehote. Následne súd opätovne doručoval

uznesenie cestou pošty dňa 09. apríla 2021, opakované doručovanie sa uskutočnilo dňa 12. apríla 2021, následne dňa 13. mája 2021, opakované doručovanie sa uskutočnilo dňa 14. mája 2021. Keďže sa súdu prvej inštalácie nepodarilo doručiť zásielku navrhovateľovi, požiadal dňa 08. júna 2021 o doručenie zásielky prostredníctvom Obvodného oddelenia Policajného zboru Humenné (ďalej len "OO PZ"). Z odpovede OO PZ vyplýva, že na adrese navrhovateľa sa v čase doručovania nikto nezdržoval, preto nebola zásielka doručená. Opätovné doručovanie sa uskutočnilo dňa 05. augusta 2021 s tým, že navrhovateľ odmietol zásielku prevziať s odôvodnením, že je občan s ťažkým zrakovým postihnutím, o čom predložil OO PZ Výhlásenie. Posledný pokus o doručovanie prostredníctvom OO PZ sa uskutočnil dňa 08. októbra 2021 s negatívnym výsledkom. Vzhľadom na nemožnosť doručenia uznesenia na odstránenie väd podania, súd prvej inštalácie nariadil za účelom odstránenia väd podania výsluch na deň 24. novembra 2021, pričom predvolanie nemal súd vykázané, navrhovateľ zásielku znova neprevzal. Súd prvej inštalácie opakovane doručoval uznesenie navrhovateľovi poštou, elektronicky a aj cestou polície.

14. Z vyššie uvedeného postupu súdu prvej inštalácie preukázateľne vyplýva opakovaná snaha o doručenie uznesenia Okresného súdu Humenné, ako aj predvolania na výsluch navrhovateľa. Potlač obálok bola vyhotovená v súlade s odporúčaniami uvedenými na stránke Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ÚNSS) v písme Arial, veľkosť písma 16, čierne písmo na bielom podklade. Dovolací súd preto nezistil, že by súd prvej inštalácie postupoval v rozpore s Dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím a zákonom č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dovolací súd nijakým spôsobom nechce znevažovať zdravotné postihnutie navrhovateľa, no z konania navrhovateľa sa súdu skôr javí, že ide o zámerné konanie navrhovateľa, ktorým sa snaží docieľiť, aby mu úrady doručovali zásielky v špeciálnych obálkach určených pre zrakovo postihnutých, pričom samotnému navrhovateľovi je zrejmé, že takéto obálky sa v podmienkach Slovenskej republiky nevyrábajú.

15. Dovolací súd považuje za nevyhnutné poukázať aj na skutočnosť, že navrhovateľ počas celého konania zásielky nepreberal s odôvodnením, že mu to neumožňuje jeho zrakové postihnutie, napokon však uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 07. novembra 2023, č. k. 13Co/44/2023-211 od súdneho doručovateľa dňa 19. decembra 2023 prevzal, o čom svedčí jeho podpis na doručení (č. l. 215 spisu). Vo svetle uvedeného sa potom postup navrhovateľa počas konania pred súdom prvej inštalácie javí ako špekulatívny.

16. Pre úplnosť sa dodáva, že navrhovateľ má právo zvoliť si v konaní zástupcu, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP).

17. Z vyššie uvedených bodov tohto rozhodnutia dovolacieho súdu vyplýva, že súdy nižšej inštalácie sa nedopustili nesprávneho procesného postupu. Keďže žaloba trpela vadami (nebolo z nej zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha a čo sa ním sleduje), bolo nevyhnutné, aby došlo procesne súladným postupom k odstráneniu väd podanej žaloby (§ 129 CSP). Navrhovateľ však túto vadu napriek výzve súdu neodstránil, preto bolo jeho podanie súdmi správne odmietnuté (§ 129 ods. 3 CSP). Námetka dovolateľa v zmysle § 420 písm. f) CSP je preto nedôvodná.

18. So zreteľom na vyššie uvedené, dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľa nie je podľa § 420 písm. f) CSP prípustné, preto ho podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

19. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

## **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.